

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinatate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Crisa e amânată.

Sibiu, 8 Martie n.

Consiliul de miniștri, ținut Joi seara în Budapesta, a luat în unanimitate o hotărâre foarte energică față de majoritatea parlamentară. Și fiindcă înțelegerea a fost perfectă între membrii cabinetului, au renunțat dela intențiunile lor cei doi miniștri cari erau hotărâți să-și dea demisiunea: contele Andrassy și contele Zichy, iar contele Zichy a plecat imediat la Viena, pentru a face raport Maiestății Sale despre solidaritatea care domnește în sinul guvernului unguresc și despre energia ce vrea acum să o desvolte față de ceice turbură apele guvernului coaliționist.

Consiliul de miniștri a acceptat adevăr în unanimitate, deci cu domnul Kossuth împreună, declarația ministrului-prezident *Wekerle*, pe care o făcuse și în ședința comisiei parlamentare, emisă în chestia băncii, că guvernul nu poate accepta nici o îndrumare din partea parlamentului în chestia băncii câtă vreme pertractările decurg încă cu guvernul austriac, pe baza propunerilor făcute din partea guvernului unguresc, în chestia băncii. Când va fi prezentat deci dietei raportul și propunerea comisiei băncii, guvernul va face propunere, ca dieta să nu pună raportul la ordinea zilei și să nu-l pertracteze, până când nu vor fi terminate pertractările guvernului unguresc cu cel austriac și nu va face guvernul însuși raport dietei despre terminarea lor și despre rezultatul pe care l-au avut. Guvernul ia asupra sa angajamentul de a căuta, ca pertractările acestea să fie terminate cât mai curând, face însă chestie de cabinet din aceea, ca dieta să-i dea termen pentru purtarea și încheierea lor și să nu-i încrucișeze planurile prin per-

tractarea raportului comisiei băncii și eventual prin acceptarea vreunei propuneri făcute din partea acesteia.

Prin concludul acesta al consiliului de miniștri, comisiunea băncii, care stă sub influența prezidentului camerei, *Justh Gyula*, și a deputatului *Holló*, nu e împedecată în activitatea ei. Poate să se întrunească chiar astăzi, ori mâine, și să voteze propunerea deputatului *Holló*, ca privilegiul băncii austro-ungare să nu mai fie prelungit, ci cu începere anulului ce vine să fie înființată banca independentă ungară, dar guvernul apelează la înțelepciunea dietei, ca propunerea aceasta a comisiei, când o fi să i se prezenteze, să nu o pună la ordinea zilei și să nu o iee în pertractare, până nu-și termină guvernul pertractările cu guvernul austriac.

Concludul ministrilor a făcut bună impresie asupra tuturor deputaților din partidul independist, și se crede, că partidul independist, care va fi întrunit, probabil astăzi după amiază în conferență, se va pronunța în unanimitate pentru acceptarea lui, făcând astfel cu puțință, ca crisa să nu isbucnească încă, ci să fie amânată pentru niște zile mai îndepărtate, căci de tot delaturată, între împrejurările date, nu mai poate fi.

S'a aflat deci de nou un expedient pentru esirea din incurtură, și trăsătura de șac e foarte bine combinată. Se va aduce hotărâre pentru înființarea băncii independente ungare, și totuși nu se va aduce, ci ea va fi folosită ca armă în contra guvernului austriac, asupra căruia se va face presiune cu ea, ca să dea Ungariei cel puțin banca de cartel, căci altcum își face bancă independentă! Dar nu credem să prindă, pentru că cei din Austria mai curând se învoiesc să capete Ungaria bancă indepen-

dentă, înființată cu capitale ungurești, decât bancă de cartel, cu conducere ungurească, dar cu capitale austriace! Și astfel e aproape sigur, că pertractările ce se poartă acum între reprezentanții guvernului unguresc și ai celui austriac nu vor da nici un rezultat bun pentru guvernul nostru. Și atunci ce va urma?! Cine poate să știe?!

Nouă probleme pentru sinoadele parohiale.

În toilul luptelor culturale, sociale și politice perdem de multeori din vedere chestiuni adânci, cheamă a forma măduva desvoltării noastre etnice și ne cheltuim cele mai bune puteri într-un dobândirea unor bunuri, folositoare și ele, dar nu arareori de o valoare mai inferioară. Nici că e mirare, dacă în procedeul nostru greșim, punând în primul plan de luptă și cucerire bunuri, cari și mai târziu dobândite nu pot fi perdate, pecând întrelăsarea altor chestii vitale de multeori face, că nu se mai pot dobândi, ori și dacă se mai pot, întârzierea în câștigarea lor la toată întâmplarea aduce cu sine daune vădite, în detrimentul unui progres conștient, consecvent și binefăcător.

Ne pare deci cu atât mai bine, când din vre-o parte oarecare se resuscită idei și se pun în curs, pentru a forma obiect de discuție și pronunțare.

De atari gânduri era străbătut sufletul nostru, când am cetit espunerile protopresbiterului *Vasile Gan* cu referire la activitatea sinoadelor parohiale. Suntem într-o toate de acord cu cele cuprinse în menționatul articol. Da! Sinoadele noastre parohiale, ba poate și celelalte, au devenit un simplu formalism, care

nu știe și nici că poate să cuprindă masele credincioșilor în vârtejul unei interesări mai vii și pe o scară mai estinsă.

Nu e ușor a constata un rău de caracter mai general; dar decât aflarea acestuia cu mult mai anevoios este a indica drumul, pe care mergând să putem eși din nămolul în care ne-am înfundat. Și aceasta din motivul, că biserica este și trebuie să fie mai conservativă ca alte instituții, deoarece-ce sfetnicilor conducători nu le este permis a o supune unor experimentări, a căror rezultate nu se pot prevedea. Pașii ei trebuie să meargă lin și cu siguranță, ca nu cumva naia bisericii să se lovească de valurile cutropitoare ale vremilor.

Cu toate acestea, nu e permis să rămânem în rugineala ce s'a format pe mașineria vieții noastre.

Măncând din aceste puncte de vedere, nu va strica să ne ocupăm și mai cu deadinsul de *nouă probleme* ale sinoadelor parohiale. Nu avem pretenții de a spune poate lucruri necunoscute, dar avem dorul și datorința de a stărui mereu, ca ceea ce se recunoaște de bun să se și traducă în practică. De giaba ne batem peptal pe la cele ocazii, că noi facem așa și așa, și progresăm așa și așa, când vorba noastră e o vorbă goală.

După modesta noastră părere, ca să eșim din formalismul gol de azi, în care se scurge viața sinoadelor parohiale, ar trebui să lărgim sfera de activitate a organelor din parohie în sensul indicațiilor cuprinse în §-ii statutului organic.

Ca o teză generală am putea stabili principiul: *Mai mult decât până acuma să ne preocupe chestiile culturale, sociale, morale, igienice de salubritate publică și chiar economice.* Au început pe ici coala să se întemeieze *biblioteci parohiale* și cu încetul oamenii se dedau a impru-

FOIȘOARĂ.

Răcănel.

Povestire de Edgar Poe.

(Fine.)

Orangutanii cei opt așteptau cu oarecare răbdare miezul nopții, căci zicea Răcănel, atunci e mai bine să intre în sală, când va fi îndesată pretutindenea de măști... Când ciasul a bătut douăsprezece la miezul nopții, au dat năvală ori mai bine s'au rostogolit înăuntrul toți deodată. Împedecați în mers de greutatea lanțurilor unui au căzut la intrare, iar ceilalți s'au poticnit puțin.

Oamenii din sală s'au turburat grozav, împăratului însă îi creștea inima de bucurie. Într'adevăr mulți din cei de față credeau că sunt cu adevărat fiară sălbatică, chiar și dacă nu tocmăi orangutani. Multe cocoane leșinară de spaimă, și dacă împăratul n'ar fi luat măsuri ca să oprească în seara aceasta purtarea de arme de bună seamă atât el, cât și tovarășii lui ar fi plătit gluma cu sângele lor. Astfel s'a pornit o alergătură a tuturor câtră uși, însă împăratul poruncise de mai nainte, ca toate ușile să fie încuiate îndată după intrarea lui în sală. Și la dorința piticului s'au încredințat cheile în grija sa.

Sgomotul și neorânduiala ajunseră la culme. Învălmășala mulțimei fiind în a-

devăr plină de primejdie, fiecare oaspe gândea cum să scape de năcaz, astfel n'a văzut nimenea că lanțul de care altădată era atârnat sfetnicul cel mare începuse a se coborâ încet-încet, până ce capătul său, care se sfârșia într'un cârlig stătea la o depărtare de câteva palme deasupra podelelor.

Curând după aceasta împăratul cu sfetnicii săi imbrâncindu-se încocoace și încolo, în sfârșit se opriră la mijloc aproape de lanțul cu cârlig. Când erau acolo piticul îi imboldea mereu să se ocupe cu gloata lărmuitoare. În vremea asta el a pus mâna pe lanțurile lor și ca fulgerul a prins cârligul și l-a acățat într-o verigă a lanțurilor, cu cari erau înfășurați orangutanii.

Fără să poți vedea în ce fel și chip, cât bați în palme lanțul a sărit în sus, iar cârligul nu putea să-l mai ajungi de jos. Orangutanii cu fețele îngheșuite la olaltă, spânzurau în aer.

Intr'aceia mulțimea își mai venise în fire, și crezând că întreg lucrul este o glumă bine reușită, rupse în hohote sgomotoase văzând starea de răș și desuă dăjduită a maimuțelor.

— „Lăsați pe mine!” strigă Răcănel cu glasul ținător. „Lăsați pe mine! S'ar putea să-i cunosc. Dacă i-aș zări cevaș mai bine, îndată ași ști să vă spun cine sunt!”

Opintindu-se Răcănel și sucindu-se ușor prin desime ajunse la perete. În grabă luă de acolo o făclie și se întoarse

iarăși la mijlocul salei. Atunci îndemănatic ca o maimuță se avântă drept în capul împăratului, de aici se mai cățăra vr'o câteva palme în sus pe lanț cu făclia în mână și plecând-o pe la capetele maimuțelor ca să le lumineze zicând: „O să afla îndată cine sunt!”

Și acum când întreagă mulțimea cu maimuțe cu tot fu apucată de un răș nesfârșit, măscăriciul scoase un șuer ascuțit, iar lanțul cu o smăcitură puternică sări ca de 30 de arme în văzduh. Orangutanii îngroziți dând din mâni și picioare rămăseră plutind în înălțime cam la mijlocul dintre boltitură și podele. Răcănel sta cățărât de lanț și ca și când nimic nu s'ar fi întâmplat își ținea în jos făclia, pare că mereu ar vrea să afle cine sunt.

Lumea rămase cu gura căsoată și fără veste o tăcere de moarte se instăpâni asupra tuturor. Tăcerea a fost întreruptă de acelaș sunet lin, tăios și scârșitor care l-a auzit împăratul, când izbise vinul în fața copilului Domnica. Acum însă îndoiială nu mai era, cum și de unde eșise glasul. Piticul cu gura înspumată scârțâia cu dinții săi colțoși și se uita cu ochi înflăcărați și cu turbare de nebun la fețele sfetnicilor și a împăratului.

— Ha! ha! strigă în sfârșit nebunul de curte apucat de mânie; „ha! ha! Acum mi-se năzare cine sunt dumnealor!”

Zicând cuvintele din urmă, se prefăcu că vrea să privească mai de aproape obrazul împăratului, — și cu făclia îl atinse. Invelighi de fulor îndată luă foc

și pară, și cât ai număra până la zece orangutanii ardeau în flăcări. Mulțimea de oameni, înlemnită de frică, nu era în stare să le dea cel mai mic ajutor, ci se holba în sus neputincioasă și urlând.

Nebunul a fost silit de puterea flăcărilor cari creșteau tot mai mult, să se uroce dealungul lanțului. Oamenii, văzându-l cățărandu-se în sus, iarăși au tăcut pe un minut. Piticul luând vorba a început să le grăiască astfel:

— „Acum știu lămurit”, zise „ce fel de oameni sunt aceștia. Este un împărat mare cu șapte sfetnici — un împărat, care n'a stat la îndoiială să lovească peste față o sărmană fată, iar oamenii lui toți șapte, l-au îmbărbătat la batjocură. Pe mine mă vedeți: eu sunt Răcănel, nebunul de curte, și astăzi v'am arătat isprava mea cea mai de pe urmă.”

Fuiorul și păcura ardeau strașnic, și piticul abea sfârși vorba, când lucrarea sa de răzbunare era sfârșită. O grămadă mare, înegrită de fum năbușitor, într-o stare de necunoscut, spânzura în lanțurile sale. Piticul aruncă făclia, se uroă încet-încet câtră boltitură, și se făcu nevăzut prin fereastră.

Se dă cu socoteală, că Domnica stând sus pe coperișul casei, ar fi fost mesteacă în afacerea de cruntă răzbunarea a pretenului ei. Amândoi se crede că s'au dus departe în țara lor. Pe aici nimeni nu i-a mai văzut.

uh.

muta și a ceti din cărțile bibliotecii, mai ales credincioși de aceia, cari sunt coriști și iau parte pe la producțiile populare. Gustul de cetit prinde rădăcini, luând unul dela altul pildă.

În stadiul de astăzi al culturai noastre să nu ne facem prea mari iluzii nici în punctul acesta, ci să ne mulțămim deocamdată cu o înaintare lină și cu un mers încetinel. Nu află după experiența și priceperea mea material mai potrivit decât: *povești populare, cântece populare, colinde, orații la nunți și alte ocazii, piese teatrale populare și cărți de rugăciune.*

Spre acest scop ar trebui negreșit, ca forurile noastre bisericești să ia lucrul în mână și să compună o *biblie de casă*, care să stea pe masa țăranului român și să cetească în Dumineci și sărbători.

Preocuparea cu problema de a stărni și deștepta gustul cetitului în masele credincioșilor ar trebui să fie mereu ținută înaintea ochilor. O problemă foarte grea și vrednică de a forma obiect de studiu pentru comitetele și sinodele noastre parohiale.

Am văzut, cum un preot tiner a cerut dela învățătorul său să-i dea un conspect despre cărțile cetite, cum și de numărul copiilor de școală ori a altor credincioși, câți au cetit.

Acesta îl privește ca un bun început tocmai în direcția indicată. La tot cazul denotă un simț bun, unde se manifestă.

O altă problemă este *regenerarea morală* a comunei bisericești. Sunt comune unde morala publică e foarte redusă. Mai tot satul e cuprins de felurite boale morale, cum sunt: *alcoholismul, furtigașul, concubinajul, svezile, pârăle, lenevirea, fătărnica, viclenia, materialismul* etc. Când aceste rele se manifestă la indivizi singuratici și apar izolate, nu e nici o primejdie. Cu mult mai rău este, când ele încep să cângreze viața socială morală a credincioșilor din o comună, atunci numai cu mijloace radicale și multiple se poate începe opera de curățire. Atunci e necesar să pășească în ajutorul preotului și celelalte organe bisericești din parohie.

Preotul nu-i vorbă poate face mult la actul spovedaniei, ori prin graiul viu în predici. Dar la un rău moral, care a prins rădăcini adânci, nu e de ajuns atâta, aici are trebuință și de sprijinul celorlalți factori bisericești. Cu multă satisfacție sufletească am aflat cum unii preoți tineri din jurul Sibiului țin serate instructive de caracter religios-moral în zilele de Dumineci. Asta e o pornire frumoasă, merită să fie scoasă la iveală și să-și găsească imitatori. E o muncă de regenerare morală-culturală, care de sigur își va îmbia fructele sale cu prisosință.

Bisericeii noastre nu-i este permis să fie străină nici față cu chestiile igienice. Spre laudă fie zis, ambele biserici românești în timpurile mai recente au pornit o mișcare frumoasă în contra alcoholismului, vrășmașul cel mai mare al neamului românesc din această patrie. Sunt apoi și alte chestii cu privire la igiena casei și a curții țăranului nostru, abstracție făcând dela igiena căsenilor, cari încă nu pot fi ignorate de preot și organele bisericești din parohie. În ajutor se poate chema medicul cercual și comunal. Cu atât mai puțin e iertat să se peară din vedere chestiile economice la un popor emnamente agricol. Chiar și în respectul acesta s'ar putea iniția unele lucrări de către preot și organele bisericești, căci nu deroagă nimic instituției.

Este știut doar, că moralitatea și idealurile morale în lume au să se realizeze. Și ele de cele mai multeori au trebuință de mijloace materiale, ca să se poată intruchipa în viața oamenilor.

Idealurile culturale morale numai în cruda realitate își află rezolvarea lor și pot servi spre înaintarea neamului omenesc.

Să facem deci din organele noastre bisericești de prin comune organe vii, îmbrățișând nouă probleme și stăruiind, ca acestea să producă premenirea dorită în șirul credincioșilor nostri dela sate, spre binele și propășirea neamului nostru românesc.

Dr. Petru Șpan.

Evangelia, ca principiu al vieții.

De

D. I. Bogdanovskii.

Nu poate fi admisă îndoiala, că a-nume, evangelia și nu altceva trebuie să fie temelia vieții noastre în toate manifestările ei. Evangelia nu poate fi substituită, ori înlăturată, nici de arida știință, nici de mereu nehotărâtă și atât de schimbătoare în alcătuirile sale — filosofie. Mulți vrăjmași are creștinismul, ce cad asupra-i din toate părțile, însă protivnicii moralei evanghelice relativ sunt foarte puțini și înșiși vrăjmașii creștinismului, simțind via înălțimea ei, o slăvesc. Unul din actualii teologi raționaliști ai apusului, cunoscutul A. Harnack, considerând partea etică a creștinismului zice, că evangelia în nici un caz nu o putem socoti că și-a trecut veacul și nici odată nu o putem înlocui cu altceva mai de actualitate și corespunzător vieții. Evangelia, ca fundament al vieții o poate nega numai aceea, care nu vede decât numai o materie neînsufletită și neînduplecatele ei legi, care nu-și închipe viața omenească, decât numai ca o neîncetată luptă a celui tare cu cel slab, și triumful puterii în această luptă, care în locul Dumnezeu-omului pune zeificarea omului și se socotește numai pe sine ca centru al totulului, iar egoismul ca măsură a tuturor acțiunilor sale.

Actuala stăpânire necondiționată a empirismului de sigur nu s'a putut să nu se pronunțe și asupra cuprinsului evangheliei. Empirismul grosolan măsoară totul exclusiv numai cu folosul și cu câștigul, pentru dânsul e bun și admisibil numai ceace aduce imediat rezultate practice, și dimpotrivă, tot ce este mai presus de simțuri, nevăzut, apăsă cu totul ca neîntreținut nimănui, ca pe un balast de prisos, ce numai ne îngreue mintea. Potrivit acestor vederi, el se trudește a mireni evangelia ori a o pământeni, iar evangelia cerului și o destinație pentru cer, doarește a o preface cu totul în evangelie pământească și pen'ru pământ. Cu alte cuvinte, prețuește evangelia numai din acel punct de vedere, din care ea ar aduce profituri pământești și i-ar face pe om sătul, mulțumit și desăfat. Aceasta este substituția certă a moralei evanghelice, ori în tot cazul cea mai îngustă și unilaterală a ei înțelegere. Orice s'ar zice, dar evangelia înainte de toate ne îndreaptă mintea spre vecinicie, spre spiritualitate și statornicie, ea ne demonstrează puternic, că sufletul nostru, interiorul lui, omul nostru ascuns, e mai bun decât hrana și decât îmbrăcămintea, ea ne cere a căuta mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui. Evangelia dorește să ne libereze de preocupările grijilor lumești, — grijii, se înțelege, nu pentru pâinea cea spre ființă, ci a celorlalte grijii cunoscute nouă tuturor, a nesfârșitelor și feluritelor preocupări, a vânării continue după bunurile pământești. Și trebuie să recunoaștem: Ce putere sufletească și nestărnare ne-am crea, dacă am urma totdeauna acelui înalt precept evanghelic, — „nu vă îngrijiiți”. Atunci nu am mai fi robii oamenilor, robii zilei și ai lucrurilor pământești. „Eu, — zice Mântuitorul Christos — sunt calea, adevărul și viața” (Ioan, XIV. 6) — aceasta înseamnă: viața spirituală, viața împăcării și a reînnoirii omului, care își găsește mulțămirea tuturor trebuințelor sale sufletești înalte, stăruiind în bucuria cunoașterii existenței sale, ca faptură a lui Dumnezeu și în unirea cu Mântuitorul și împăciuitorul său. „Eu viu sunt — zice Mântuitorul — și voi vii veți fi” (Ioan, XIV. 19) — în aceeași viață vecinică duhovnicească. În mine este izvorul apei ce curge în această viață (Ioan, IV. 14). Nesfârșit de înalt e idealul evanghelic al asemănării cu Dumnezeu și al înfierii dumnezeiești și nici odată omenirea cu toate străduințele sale progresive nu-l va înțrece, pentru că el se raportează către realitate, ca necondiționat la condiționat, ca

veoicnicul și nelocuibilul la vremele și mereu schimbător. De aceea, cu drept cuvânt oalea evangheliei e calea abnegației; ea e cale îngustă, la ea duc porți strâmte și cei ce se mântue sunt puțini. (Mat., 17, 3, 14. Luca XIII. 23, 24).

În același timp, în altă extremă cad aceia, cari în numele evangheliei neagă viața naturală și bucuriile ei firești. Pentru această pretutindenea e numai întunec și tristeță; ei tot atâta iubesc pe oameni cu iubire creștină pe cât de arogant și fariseic compătimește nepriceperea omenească. În realitate evangelia nu ne cere numai decât fugirea de lume, ci ne învață a fugi de păcatele lumii și ne chiamă la luptă cu lumea și cu dușmanii săi principali, — *sensualismul, mândria și egoismul*. Ascețismul evanghelic este renunțare, o cercare proprie, războiu cu îmboldirile sensuale și cu pasiunile, și astfel de ascețism se cere dela fiecare dintre noi, într-o măsură el nu se poate nici un fel de viață morală. Evangelia nu neagă bunurile pământești, dar ne învață a nu privi la ele, ca la ceva nespun de prețios și în totul îndestulitor.

Iar evangelia nu se depărtează nici de viața de acum, pentru că ea cunoaște nevoia, știe trebuințele trupesti, și învață destul de limpede, că și acestea din urmă trebuiesc împlinite. Însă, nevoile sufletești cu necesitate trebuie mai mult considerate decât cele trupesti, și pentru fericirea pământească nu trebuie să jertfim pe cele mai prețioase — ale sufletului nostru nemuritor. „Pe pământ trebuie să se reflecte sigilul (marca) Cerului. Pământul trebuie să se prefacă în unealtă a spiritului.”

În fiecare zi ne rugăm, zicând: „Vie împărăția Ta” (Mat., VI, 10, Luca XI, 2). Acea împărăție e tocmai o reflectare a Cerului, — împărăția în care domnește adevărul și iubirea lui Dumnezeu, unde voia Domnului slujește drept lege a vieții, și tot egoismul învrăjbitor se întoarce în unitatea și armonia de altădată. Dar, în deplină realitate, această împărăție este „Cerul”, — împărăție pregătită dreptilor dela crearea lumii, unde Dumnezeu va fi „totul în toate”. Tot asemenea caracter îndoit are și „viața vecinică”, despre care ne vorbește așa des evangelia. Noi posedăm acea viață vecinică chiar aici, pe pământ, când credem în arătarea a înșuși ființei vieții — Fiul lui Dumnezeu, — când ne găsim în unire cu el, și realizăm adevărul și iubirea adusă de dânsul. Aceasta este viața în adevăratul înțeles, — de-vărată viață, viața după Dumnezeu, în care nu e nimic închipuit ori întâmplător, ori având numai o înfățișare a realității, iar în sine fiind nimic adevărat; aceasta este propria realizare a destinației noastre și de aceea aceasta este viața mulțumită, care ne procură cea mai înaltă fericire. Dar în deplina sa realizare „viața vecinică” este „Cerul”, — viața în locașurile cerești, viața fără de sfârșit înaintea principului vieții — Dumnezeu.

Nicăiri în evanghelie nu e arătată mai limpede posesiunea acestei fericite vieți, prin realizarea dreptății lui Dumnezeu, decât în predica populară a Mântuitorului Hristos, prea bine cunoscută fiecăruia dintre noi. Ideea fundamentală a cuvântării e exprimată prin cuvintele: „fericiți cei ce flămânzesc și însetează de dreptate, că aceia se vor sătura.” În raport cu sine însuși, (pentru un) adevărul lui Dumnezeu este o sărăcie a duhului, adevărată, recunoașterea micșorimei sale, a neputerii, în fața atător probleme morale date nouă să ne ducă la desăvârșire; conștiința necesității absolute a exercițiilor pentru realizarea acestei probleme; curăția inimii, care prefăce pe cm. dându-i putință a vedea pe Dumnezeu. În raport cu ceilalți (oameni), adevărul lui Hristos cere: bunătate, milă, împăciuire, iubire în toate manifestările ei, dusă până la iubirea vrăjmașilor nostri. „Fericii cei ce flămânzesc și însetează de dreptate.” Ei sunt fericii chiar aici, pe pământ, pentru că realizează adevărul lui Dumnezeu prin sine însuși, fericie lăuntrică (sufletească); dar deplinul triumf al adevărului dumnezeiesc asupra celui omenească, și deplina satura e de adevărul lui Hristos, e acolo — în noul Cer și noul pământ, unde „trăiește adevărul.” Evangelia se înarmează cu toată puterea împotriva adevărului fariseic, care se prezintă numai cu o înfățișare externă, numai ca să se arate lumii, căutând slăvirea pe pământ. Din pozitivă, adevărul lui Hristos este adevăr lăuntric, curățitor al inimii noastre. Și milostenia și rugăciunea și postul, trebuie să aibă caracter lăuntric. Ele nu caută arătarea în lume, ci singurătatea, concentrarea duhovnicească. Disprețuind iubirea de argin, disprețuind mândria și ipocrisia fariseică, cere înfrânare, smerenie și adevărată venerație pentru tot ce este sfânt.

Creștinismul e religia spirituală. El pretutindenea prescrie armonia adevărului cu viața, și e cuplul vrăjmaș al

credinței pustii, reci, și a pompelor neîntemeiate. A fi creștin înseamnă a trăi creștinește, a lucra după faptele lui Hristos, deosebindu-se pretutindenea și cu totul de păgânii ce încă nu cunosc pe adevăratul Dumnezeu. În năozuri adesea ne arătam creștini, dar numai cu numele, iar spiritul lui Hristos nu-i în noi, și în locuiește numai o formă moartă, care nu dă viață!...

Nu putem înjosi învățătura înaltă a evangheliei din înălțimea ei sublimă. Viața evanghelică e o acțiune certă, și după cuvântul Domnului, împărăția lui Dumnezeu „se ia cu putere” (Matei, XI, 12), ce se manifestă în lupta cu toate felurile de sensualități. Evangelia nu cuprinde nici un utilitarism, și cu atât mai mult evdemonismul de care e învinuită un ori: „Toate cele ce voiți să vă faceți vouă oameni, faceți și voi lor.” (Mat. VII, 12). Aceasta nu e dreptul egoismului rece, care măsură toate cu folosul ori cu pagubele personale. Mântuitorul Hristos nu învață „ce voiți să vă faceți, tot aceea faceți și voi altora”, dar zice: „așa faceți și voi lor”, — aceasta înseamnă, faceți în același chip, cu aceeași dispoziție sufletească, cu care ați fi dorit, ca să se raporte și ei către voi, iar acea dispoziție e o acțiune a iubirii, ce respinge folosul și răsplata personală, adesea lucrând cu totul în dauna ei. Iubirea de noi înșine, care pentru noi e cu totul curată și evidentă (arătată), aceea trebuie să fie măsura iubirii noastre și către aproapele, care de asemenea e fiu al tălului cereșc. Cuvântul evanghelic nu ne arată de loc, că ne putem opri la puncte indiferente, adevărat acolo, unde nu-i pentru mine nici folos nici pagubă. Iubirea evanghelică e totdeauna activă, și mântuirea aproapelui totdeauna trebuie să-mi fie tot așa de scumpă, ca și propria mea mântuire. Evangelia, e drept, promite răsplată pentru viața bună, dar acea răsplată nu este un început exclusiv pentru săvârșirea actelor bune, ci se prezintă numai ca un mijloc pentru asemenea lucrare, pe care în parte trebuie să o manifestăm și în această viață. Noi nu trebuie să ne tridim — ca mercenarii — numai pentru profituri, ci trebuie să ne luptăm din dragostea pentru Hristos și legea sa sfântă, prin săvârșirea căreia ne împlinim menirea. Asemănarea cu Dumnezeu — iată începutul vieții noastre. După aceea, evangelia nu ne promite mulțămiri sensuale, iar evanghelicul „plata noastră mare este în ceruri”, este lăuntric și are (tot numai) același caracter spiritual. Aceasta e o privire a feței lui Dumnezeu, mostenire de bogăție duhovnicească legată de credință, iubire și nădejde, o depărtare de tot ceea ce astăzi ne îngrădește și ne împedecă pe drumul virtuților. „Fericii cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul” (Mat. V. 4), — se înțelege, nu pământul acesta simțit, ci alt pământ. Cu puterea blândei lor ei înving răul lumii vrăjmașe ce le stă împotrivă, și întăresc și răspundesc acea împărăție a lui Dumnezeu, pe care nici o putere vrăjmașă nu o poate nimici, iar în viitor — ei moștenesc noul Ierusalim, unde viețuiește adevărul și pacea, departe de orice început de nemernicie. „Eu — zice în alt loc Mântuitorul ucenicilor săi, — vă las pe voi moștenitori precum și tatăl meu mi-a lăsat mie moștenire împărăția, ca să mâncați și să beți la masa mea în împărăția mea și să judecați cele douăsprezece seminții ale lui Israel.” (Luca XXII, 29, 30; comp. Mat. XIX, 28).

Această imagine nu este a fericirii sensuale, ci a celei duhovnicești, — participarea Apostolilor în slava lui Hristos. Apostolii vor judeca lumea în același sens, în care se vorbește în alt loc, că „sfînții vor judeca lumea” (I Kor. VI, 2), adevărat, vor judeca Israelul cu credința lor în Hristos, cu iubirea în el, predicând despre dânsul, cu patimile lor îndurate pentru numele său. Dar, de altă parte, evangelia nu se depărtează nici de viața pământească. Mântuitorul Hristos la întrebarea ef. Apostol Petru: „Iată noi am lăsat totul și am urmat Tie” (Mat. X, 28), răspunzând zice: Adevărat grăiesc vouă: Nimenia din cei cari lăsându-și casa, oii frate, ori tată, ori mamă, ori femeie, ori copii, ori pământ pentru mine și evanghelie, și să nu primească în vremea de acum, în prigoniri, de o sută de ori mai mult case și frați și surori și părinți și mame și copii și pământ, iar în viața viitoare viața de veți.” (Marcu X, 29, 30; comp. Mat. XIX, 29; Luca, XXIX, 30).

De sigur, nimic în aceste vorbe nu e sensual, material, aici e vorba de părinți spirituali ai ucenicilor (Kor. IV. 15), de mamele lor spirituale (Rom. XVI. 13), de frați și fii spirituali. Dar se naște întrebarea, despre care „casă” și „pământ” se vorbește aici? Adevăratul urmaș al lui Hristos află pentru sine și în vreme de prigonire casă și adăpostire cum au găsit Apostolii în Filipi, după cererea Lidiei, care credea în Hristos (Fapt. XVI. 14,

15) — cum a arătat sf. Apostol Pavel în multe sale nevoi spre predicare (Ep. XVIII. 27; XIX. 9). Adevăratul următor al lui Hristos și în vreme de prigonire se hrănește din bunurile sale, deschizându-și inima pentru el, încât să prezintă ca cărmuitor al acestor bunuri, pentru că se va folosi de toate ce e necesare zilnic și stăpânește acelea de care se folosește și dimpotrivă nu stăpânește acele ce stau fără nici o trebuință. E mare, dar și greu de împlinit cuvântul evanghelic „nu vă îngrijii”.

Ne cuprinzând în sine nici un utilitarism ori evdemonie, evanghelia învață nu numai despre lucrurile bune, dar și despre lucrurile frumoase. Ce a zis Mântuitorul Hristos când o femeie, după toate probabilitățile, Maria, sora lui Lazăr, în vremea poposirii sale în Vitania în casa lui Simon Leprosul — „a venit la el având într-un vas de alabastru un mir de mare preț și l-a turnat pe cap” (Mat. XXVI. 7; Marcu, XIV. 3; Ioan, XII. 3)? După ceocenici Domnului „au murmurat și au zis: pentru această risipă? Căci s'ar fi putut vinde acest mir cu mult preț și s'ar fi dat săracilor” (Mat. XXVI. 8, 9) — Domnul le zice: „Pentruce vă supărați pe femei, că bun lucru a făcut cu mine, că pe săraci pururea îi aveți cu voi, iar pe mine nu mă aveți pururea”. (Mat. XXVI. 10—12).

Inseamnă, că nu întotdeauna avem numai datoria de a ajuta pe săraci, nu totdeauna avem datoria de a face ospicioși și mesă efte pentru lipsiți. Se pot ridica și catedrale splendide, se pot construi muzee pentru arte frumoase, monumente artistice. Poezia și estetica sunt nestânse în sufletul omului. Iubirea Mariei pentru Fiul-Omului, devoțiunea ei către „cuvintele vieții vecinice” ale sale și către „singurul lucru ce trebuie”, sunt exprimate anume în acel *prea frumos lucru*, în estetica ungere a stăpânului vieții vecinice cu prețiosul și adevăratul mir de nard, ce a umplut toată casa de miros.

Dacă vom trăi după evanghelie, nici una din sus arătatele trebuințe ale sufletului nostru nu vor rămâne nesatisfăcute.

(Va urma).

NOUTĂȚI.

Conferența dela Asociație. Dl Oct. C. Tăslăuanu, secretarul administrativ, care a mai ținut în iarna aceasta o conferință literară (cea despre Tolstoi), și-a cetit aseară Duminecă o nouă conferință; și adică, de astă dată a vorbit despre literatura românească mai nouă. Știind la iveală, cum în mijlocul unor aparițiuni literare, întemeiate pe idei străine și pe moravuri decadente, și-au făcut calea câteva reviste de valoare apărute în București, cari au dat cu totul altă îndrumare scriitorilor noștri, conferințiarul s'a oprit mai ales asupra revistei „Sămănătorul” de pe vremuri. S'a arătat cum poezii Vlahuță și Coșbuc, după aceea în deosebire dl N. Iorga, prin lucrarea dela această revistă au determinat curentul românesc de astăzi în mișcarea literară. Exemple cetite din Iosif, Sadoveanu, Goga ș. a. au lămurit și mai bine curentul sănătos, răsarit din firea noastră națională. Sala muzeiului a fost bine cercetată și astfel conferințele de acest soi vor contribui tot mai mult la dezvoltarea și întărirea unității culturale, care dacă o dorim cu toții, o vom și putea realiza.

Fondul cultural. Domnul Zaharie Manu, paroh gr. ort. în Olpret, a donat pe seama fondului cultural arhidiecezan o acție dela „Lumina” în valoare de 200 cor.

Proces pierdut. În procesul purtat din partea Românilor din Budapesta pentru partea ce li se cuvine din biserica grecească de acolo, a adus sentință și tabla regească din Budapesta, întărind sentința tribunalului regesc, care a respins pe Români cu pretensiunile lor. Se va face apel la Curie.

Doamna Elena bolnavă. Vine știri, că doamna Elena, văduva lui Alexandru I Cezar, primul domnitor al principatelor române unite, e grav bolnavă, în Peatra-Neamț, în România. Venerabila matroasă e acum de 84 de ani.

Jubileul unui regiment. În 8 și 9 Martie își serbează regimentul de infanterie austro-ungar, numărul 29, care se recrutează de pe teritoriul comitatului Torontal, jubileul de 200 de ani dela înființare. Se vor aranja mari festivități din acest prilej. Regimentul e acum staționat în Timișoara.

Alegeri la sinod. În cercul electoral al Geoagiului au fost aleși deputați la sinodul arhidiecezan din Sibiu domnii Dr. Ioan Marghita, și Dr. Enea Papiu, advocați.

„Evanghelia ca principiu al vieții”. Atragem atențiunea cetitorilor asupra conferinței ce începem să o publicăm sub titlul acesta în numărul nostru de astăzi, și care a fost ținută înainte de trei ani în Kiev, de către profesorul de exegeză dela facultatea teologică rusească de acolo, eruditul D. I. Bogdanovskii. O dam după traducerea în care a fost publicată în „Biserica ortodoxă română”.

Prezidentul Ateneului. Câțiva fruntași din București au luat hotărârea să aleagă prezident al Ateneului de acolo pe domnul Ioan Kalinderu, fost prezident al „Academiei Române”, administratorul domeniilor Coroanei.

Major degradat. Scriu ziarele maghiare, că majorul-auditor pensionat Ștefan Gustav, a fost condamnat din partea judecătorei de onoare militare, compusă din 12 ofițeri superiori, sub prezidenția unui general, la degradare, din motivul că a legat căsătorie cu o văduvă, proprietară a unei cafenele din Brașov și i a dat mână de ajutor la această întreprindere, ceea ce nu ar fi compatibil cu demnitatea unui major-auditor, fie chiar și pensionat. Pensiunea însă nu i s'a luat!

Dela consistoriul din Caransebeș. În săptămâna trecută s'a ales, în ședința plenară a Consistoriului, dl Cornean de secretar consistorial în locul dlui Dr. Ios. Badescu, care a renunțat de mai mult timp la acel post. Profesor la inst. teologic a fost ales dl Dr. D. Cioloca.

O nouă dramă. Dl Ioan Slavici a prezentat o lucrare dramatică, acum terminată, pentru a fi reprezentată pe scena teatrului național din București.

Procesul din Agram. În procesul început acum înaintea tribunalului din Agram sunt acuzați 53 de Sârbi pentru înaltă trădare. G. Nastić, ziarist sârb, publicase în anul trecut o broșură sub titlul *Finale*, în care a denunțat propagandă pansârbească pentru unirea Croației, Slavoniei, Bosniei și Herțegovinei și pentru împreunarea lor cu Sârbia. Au fost arestați 53 de sârbi; procurorul Accurti a chemat la pertractare 256 de martori. Acuzații sunt apărăți de 22 de advocați. Procesul e urmat cu interes și în afară de hotarele țării. Au sosit la Agram corespondenți d'ai ziarelor din mai multe orașe străine.

Aviz. Albumul de compoziții „Cântec și Plângeri” l'am expedit deja demult la tipar și în toată ziua aștept să-mi sosească corectura. Rog frumos deci pe mult stimabile abonente și st. abonenti să fie cu puțină paciință, căci în scurtă vreme va apărea de sub tipar. Dr. I. Cl. Jugz, cand. adv.

Medalie comemorativă. Un comitet compus din profesori universitari și alți bărbați de seamă din România, a decis a se bate o medalie comemorativă populară, numită „Medalia Unirii Principatelor”. Medalia va purta, pe verso: Chipul primului domnitor peste ambele țări surori, cu inscripția *Oaza Vodă 1820—1873*; iar pe revers: O alegorie reprezentând generația trecută, două fete, țările surori dându-și mână, în fund curge Milcovul, d'asupra lui răsare soarele, pe rezele soarelui se află inscripția: *iubire, pace și unire*; generația de azi reprezentată printr-o femeie care încunună simbolurile Moldovei și Munteniei; sus. „Înmintirea a 50-ai aniversării a unirii Principatelor”, iar dedesupt: 1859—5/24 Ian. — 1909.

Nansen. Din Cristiania se anunță, că cunoscutul explorator al polului nordic Fritjof Nansen împreună cu Amundsen vor întreprinde în primăvara aceasta o nouă călătorie științifică spre nord.

Sanin. Cel mai „modern” roman cu numele Sanin, scris cu multă îndrăzneală, dar cu puțin talent literar, zugrăvind stări urâte din societatea rusă, a avut soarta să fie confiscat în Rusia, unde a apărut mai întâi. Ediția nemțească în Germania asemenea a fost oprită; publicul, frește, a căutat cu atât mai vârtos să-l citească, și rom. n. l. s'a desfășurat pe ascuns în mii de exemplare. Procuratura din Budapesta a luat măsuri, ca acest roman, scris de Arhibasev, să fie confiscat, fiindcă în unele pasagii vatamă moralitatea publică și religioasă.

Operă română. Trupa dela „Teatrul Liric” din București după succesul obținut cu „Povestirile lui Hoffmann” de Offenbach, a făcut o nouă încercare de a da opere în întregime cu elemente românești. S'a cântat opera maiestruului francez Gounod, intitulată *Philemon și Baucis*. Orchestra și artiștii, aproape toți, au reușit deplin, și publicul a fost mulțumit cu acest bun început de operă română.

Un tablou de Rafael? Un negustor din Cluj a moștenit un mare și vechiu tablou, cam deteriorat de vremuri, despre care un specialist ar fi constatat, că este un tablou original, d'al lui Rafael ori Rubens, reprezentând pe Salome când arată spre farfuria, d'asupra căreia călăul ține capul Sfântului Ioan Botezătorul.

În contra statuei lui Zola. Roiaștii din Paris au făcut o mare demonstrație în fața statuei lui Zola. Demonstrații voiau să răstoarne statua cu ajutor de drugguri și funii. Poliția a zădărnicit încercarea, arestând mai multe persoane.

Din Rusia. În cele 15 zile din urmă au fost date în judecată pentru crime și delicta politice 2685 persoane de diferite etate și clasa socială, de pe teritoriul imperiului rusec. Ecclatantă dovadă despre libertățile cari domnesc în Rusia.

Magda Dorini. Sub numele acesta de artistă debutează domnișoara Margareta Sion, o Româncă din Iași, cu succes strălucit pe scena teatrului din Livorno. Sâmbăta trecută și-a avut beneficiul, cu care ocaziune publicul, care umpluse teatrul, a primit-o cu sgomotoase aplauze și cu zeci de buchete de flori.

Predici. Au apărut și se află de vânzare la Bibliotecă arhidiecezană, Sibiu: I. Scriban, Cincizeci de predici populare, 2 coroane exemplarul plus 20 fileri porto, precum și Brăescu: Câteva lecțiuni din trista experiență a Războiului Ruso-Japonez cor. 2, plus 20 bani porto.

Schimbarea legii de recrutare. Ministrul de războiu al României, generalul Averescu, a depus pe biroul senatului proiectul de lege pentru modificarea legii de recrutare. Între modificările principale, propuse în acest proiect, aflăm: termenul de serviciu sub arme la trupele pedestre s'a redus la doi ani, iar trupa „cu schimbul” a infanteriei s'a desființat.

La fondul Dr. D. P. Barciuanu pentru ajutorarea socalilor (calfelor) fără de lucru, au mai dăruit Constantin Prie, paroh (Săcădate), 1 cor.; Liviu Dr. Crăciunescu, 50 bani; Nicolae Huiu, paroh (Găinari), soția sa Paraschiva n. Comșa și copiii lor Ioan, Paraschiva, Mariș, Alexandru și Aurel, 1 cor. și Vic. Tordășianu, prez., 10 bani.

Despre sașii din America. Doi fruntași d'ai compatrioților noștri sași, preotul O. Wittstock și directorul de bancă Gräver, fiind sprijiniți de bunăvoință și sentimentul de jertfă al unui institut de bani, au făcut o călătorie la America, pentru ca să vază la fața locului viața și împrejurările americane ale sailor d'acolo. În torși de câteva zile din călătoria aceasta de studiu, preotul Wittstock într-o convenire ținută Miercuri seara, cum aflăm din organul săsesc din Sibiu, a expus cele văzute și pășite în drumul său din lumea nouă. Călătoria au început-o în 14 Sept. p. t. prin Ungaria—Austria—Hamburg—Bremen la Newyork. De acolo s'au dus la Erie, o puternică colonie. Caracterul poporului săsesc, zice raportorul, a rămas același, cu însușirile sale bune și slabe. Sașii se intrunesc în reuniuni și în țările la olaltă; dar dacă se urăsc, iei colo între sine, se și dușmănesc amarnic, (cam ca și românii. Red.). Agricultorul s'a trezind în America se prefăce lucrător de fabrică; faptul acesta însemnează o mare schimbare în viața sa internă și externă. Sașii din America se isolează în societățile lor cu totul atât de americani, cât și de germanii din imperiul german, — și nu sunt nici decum iubii de aceștia. Ca muncitori însă sunt foarte apreciați. Alte colonii se găsesc la Pittsburg, Homstead. În Cleveland trăiesc opt mii de sași, formând familii numeroase. De aici călătorii s'au dus la Chicago, Cincinnati; apoi la Washington și Baltimore, de unde peste Philadelphia s'au rentors la Newyork. Îmbărcându-se pe vaporul „Republic”, în care au îndurat nu puțină primejdie, s'au rentors după o absență de 5 luni iarăș în patrie. — Nu începe îndoială, că interesul purtat pentru cei ce au trecut oseauul va contribui la îmbărbătarea lor d'a rămana și mai departe credincioși poporului din sinul căruia au ieșit.

Petrecere în Budapesta. Tinerimea română din Budapesta aranjează sub patronajul ilustrilor domni: Dr. Ioan Mihu, Alexandru de Moosonyi, George Pop de Băsești și Iosif Sterea Șuluțu cu concursul binevoitor al doamnei Veturia Trițeanu, al domnișoarelor Ella Ioanovici și Elena Pavloviciu și al domnului Nicolae Brătianu în favorul societății „Petru Maior”, Duminecă, în 14 Martie 1909 în localul „Magyar tisztviselők országos egyesülete” (VIII. ker., Eszterházy utca nr. 4). Prețurile de intrare pentru persoană 5 cor., pentru familie 10 cor. Începutul preois la orele 8 seara. Contribuții benevole se primesc cu mulțumită la adresa dlui A. R. Dobrescu, stud. med., Ullői uti Klinika și se vor cuita pe cale ziaristică.

Din public.†)

Mulțumită publică.

Subscrierul exprimă și pe această cale adânc simțita mulțumită tuturor, cari din incidentul trecerii din viață a fiului meu Romul, ped. curs. II. au căutat să-mi aline durerea, fie prin exprimarea condolenței, fie și prin participarea la actul înmormântării.

Special datorez mulțumită Preacuvioșiei Sale Dr. Eusebiu R. Roșca, proto-sinod, director seminarial, care însuși a săvârșit actul înmormântării, dlui Dr. Vas. Stan, profesor seminarial care în calitate de diacon a funcționat la înmormântare, precum și domnilor asesori consistoriali și profesori seminariali participanți la înmormântare și în fine tuturor elevilor seminariali, cari prin participarea lor în corpore la actul înmormântării au dat colegului lor ultimul onor, iar mie deosebită mângâiere.

Feneș, 4 Martie 1909.

Iosif Magda
paroh.

Ne având biserica gr.-or. română din Poiana-sărată nici un fond bisericesc neatingibil, subscrisul la diferite ocaziuni am accentuat necesitatea imperativă a înființării unui atare fond. Mulțumită dlui Ioan R. Stănciu econom fruntaș din Brețcu, baza acestui fond s'a pus, dăruind sf. noastre biserici 200 Cor. Fapta aceasta creștinească a aflat imitatori; așa răposatul Ioan Cioban a dăruit 200 cor., Nicolae Mateiu, acum mort, — amândoi din Poiana-sărată, a dăruit 200 cor. Acest fond bisericesc de 600 cor., în acest an s'a mai mărit cu 200 cor., dăruiti bisericii noastre de parohianul Sulivestru Ghioc și soția sa Domnica născ. Negoescu.

Mulțumesc pe această cale donatorilor pentru fapta lor creștinească, dorind să aștepte cât mai mulți imitatori.

Poiana-sărată, în 14 Febr. 1909.
În numele comitetului parohial

Ioan G. Olteanu
paroh.

Teatru german.

Luni: *Das Sonntagskind* operetă.

Marți: în beneficiul artei Teresia Bellau, comedia franceză: *Madame Sans-gêne*.

Garanție pentru curățenie
30,000 coroane.

În bucătărie și în casă

se curăță tot ce în general se poate curăți și spăla, numai cu

Săpunul Hirsch alui Schicht

El este rezultatul unui studiu de zeci de ani bine îngrijit și conștient. El posedă o extraordinară putere de spălat și e curat și liber de orice alte mestecături stricăcioase, ceea ce se garantează. De aceea se poate folosi fără grije la orice scop de curățit, și acolo se poate folosi unde săpunul obicinuit abziece sau unde trebuie o deosebită grije.

(53) 2-3

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a postului de învățător la școala confes. gr.-ort. română din comuna **Batiz** cu **Colanu mic** (Kis Kálán), să scrie concurs cu termen de 15 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român”. Emolumentele sunt următoarele — până la 1 Iulie 1910 când se va întregi la suma de 1000 cor. — 600 cor., pentru conferințele învățătoresți 10 cor., cuartir în localul școalei, grădina pentru legumi, și 10 metri de lemne, din care are a se încălzi și sala de învățământ.

Învățătorul ales e dator a instrui elevii în cântările bisericești, a ține prelegere cu cei de repetiție și a cânta cu școlari în Dumineci și sărbători răspunsurile liturgiei.

Cuincuenalele să compută începând dela alegere numai după 5 ani de serviciu neîntrerupt la aceasta școală.

Concurenții la acest post au așterne cererile instruite conform legilor în vigoare la oficiul protopresbiterial în Hunedoara (Vajda Hunyad) în termenul sus indicat, îndatorați fiind a se prezenta înainte de Alegere în vre-o Duminecă ori sărbătoare la biserica din comună spre a-și arăta dexteritatea în cântările și tipicul bisericesc.

Batiz, la 13/26 Februarie 1909.

Petru Șinca
paroh.

Nr. 65/1909.

[74] 1—3

Văzut:

Avram P. Păcurariu
protopresbiter.

Petru Cismaș
notar.

Nr. 80/1909.

[71] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională ortodoxă română din **Blașfalău de sus** protopresbiteratul Bistrița, să publice concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Salarul anual împreună cu acest post este 600 coroane încasat prin repartitie dela popor, cuartir, lemne și grădina și se va plăti celui ales suma convenindă din ziua în care va ocupa postul.

Concurenții să-și înainteze cererile de concurs în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Blașfalău de sus, în 16 Februar 1909.

Oficiul protopresbiteratului ortodox român al Bistriței.

Vasile Bălan
adm. ppresh.

Se află de vânzare:

Lămâi mari și galbine,

3 bucati 5 crețari.

Portocale frumoase,

3 bucati 5 crețari.

Ciapă frumoasă.

**Harapacică, usturoi, carfiol
și poame frumoase**

la

Hermann Hermann

Sibiiu

Nr. 29. Piața mică. Nr. 29.

(77) 1—3

Nu e necesară reclama.

Fiecare om știe, că

I. școală de vierit, Riomfalva

alui **Simon Nemenz**

are cele mai frumoase vițe de vie altoite.

Se trimit gratis și franco cataloage cu ilustrațiuni. [306] 23—36

expediază sorte curate, sub garanție, în sortiment bogat, de ani cunoscuta și solida firmă:

Prima plantatiune de vițe de pe Târnave.

Proprietar: **FR. CASPARI,**
Mediaș, Nr. 62 (Transilvania).

Roagă cere catalog ilustrat!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării și poate deci fiecare posesor de vie a-și cere informațiuni despre soliditatea numitei firme, dela persoane cunoscute. (292) 29—34

Nr. 37/909 Par.

[69] 2—3

Licitațiune minuendă.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Prea Veneratul Consistor arhidiecezan cu datul de 18 Decembrie 1908, Nr. 14295 Școl., pentru adaptarea școalei confesionale gr. or. rom. din Bruiu protopresbiteratul Agnita, se eserie licitațiune minuendă pe ziua de 9/22 Martie a. c. la 2 ore p. m. în localul școalei confesionale gr. or. române din loc.

Doritorii de a lua în întreprindere această lucrare, înainte de începerea lici-

tațiuni au să depună vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare după suma preliminară de 1197 cor. 20 fl.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a angaja la lucru pe acel întreprinzător în care va avea mai multă încredere.

Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul par. gr.-or. din Bruiu.

Bruiu, din ședința comitetului parohial gr.-or. ținută la 10 Februarie 1909.

Ioan Berghea
paroh.

Nicolae Băcilă
prezident.

Am văzut: **Ioachim Muntean**
protopop.

Cele mai frumoase daruri!

Celce voiește cu orice ocaziune să facă un cadou (prezent) potrivit să se adreseze cu toată încrederea

Librărie arhidiecezane

Sibiiu. — Str. măcelarilor Nr. 45.

de unde poate procura cu prețuri moderate și în calitate bună obiecte potrivite pentru cadouri, ca:

Hârtie de epistole albă

Nr. 708 A pentru dame, conține $\frac{25}{25}$. . . —90	Nr. 714 A pentru domni, conține $\frac{25}{25}$. . . 1-40
" 713 A " " " $\frac{50}{50}$. . . 2—	" 715 A " " " $\frac{50}{50}$. . . 2-30
" 711 A " domni " $\frac{50}{50}$. . . 2—	" 1150 " " " $\frac{50}{50}$. . . 1-74

Hârtie de epistole colorată

Conifern Post format pentru dame . . . 2-20	Gaze format pentru domni . . . 2-22
Napoli " " " . . . 2-10	Conifern Post " " " . . . 2-42
Bajah " " " . . . 2-22	Limen paper " " " . . . 1-50
Narziss " " " . . . 2-20	Transatlantica (hârtie subțire) " . . . 2—

Hârtia și plicurile sunt de o calitate extra-ordinar de bună și executate după modele cele mai moderne.

Cărți:

Barcianu, Dicționar rom. germ. broș. cor. 6— legat . . . 7-60	Maier, Biblioteca copiilor vol. II. III. și IV. a . . . 1—
Barcianu, Dicționar germ. rom. broș. cor. 8— legat . . . 10—	Mera, Din lumea basmelor . . . 3-50
Brediceanu, Doine și cântece I. și II. a . . . 4—	Moldovan, Cântarea cântărilor . . . 1—
Brediceanu, Jocuri românești I. II. și III. a . . . 4—	Nădejde, Minunile și grozăviile Indiei . . . 2-50
Codreanu, Suflete de copii . . . —80	Luceafărul, revistă trilunară anul 1907 și 1908 frumos leg. . . 16—
Dumbravă, Haiducul . . . 2—	Popea, Caractere morale . . . 2-50
Florin, Povești populare . . . 2-50	Sandu Aldea, Pescar de Islanda . . . 1-50
	Vlahuță, Din trecutul nostru . . . 3-50

Cereți gratuit catalogul Librăriei arhidiecezane.

„Cassa de păstrare“ (reuniune) în Săliște.

Convocare.

P. T. Membrii Cassei de păstrare (reuniune) în Săliște se convoacă la a

XXV-a adunare generală ordinară,

conform §. 15 din statutele reuniunii pe Joi în 12/25 Martie a. c. la 2 ore p. m. în sala festivă a școalei gr.-or. române, din Săliște pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul general al Direcțiunii.
3. Raportul consiliului de inspecțiune.
4. Stabilirea bilanțului cu 31 Decembrie 1908.
5. Propunerea Direcțiunii pentru votarea Normativului salarial.
6. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii Direcțiunii și ai Consiliului de inspecțiune.
7. Alegerea Consiliului de inspecțiune conform §. 20 din statute.

Din ședința Direcțiunii „Cassei de păstrare (reuniune) în Săliște, ținută la 2 Martie 1909.

(76) 1—1

Direcțiunea.

Activa.		Bilanț cu 31 Decembrie 1908.		Pasiva.	
	K f		K f		K f
Cassa	43,504-47	Capital societar	26,000—		
Imprumuturi ipotecare	488,923-50	Fondul de rezervă	100,000—		
Imprumuturi pe obligațiuni cu cavenți	297,351—	Fondul special de rezervă	10,616-09		
Cambii	699,759—	Fondul de binefaceri	56,703-61		
Imprumuturi în cont-curent	724,488-31	Fondul de pensii	13,084-46		
Efecte publice și diverse acții	204,720—	Fondul spitalului public, Săliște	37,282-44		
Casele institutului	9,000—	Depuneri spre fructificare	1,899,091-67		
Realități	743-65	Depuneri în casete de economisire	5,521-87		
Imprumuturi din fondul de binefaceri	38,799-92	Credite de cont-curent	494,286-88		
Depunerea fondului de binefaceri	17,903-63	Interese anticipate pro 1909	17,555-44		
Depunerea fondului de pensii	13,084-46	Diverse conturi creditoare	7,864-88		
Depunerea înființării spital public, Săliște	87,282-44	Profit net	21,445-70		
Mobilier după amortizare	2,448-76				
Diverși debitori și interese transitoare restante	21,443-34				
	2,689,452-54				2,689,452-54

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	K f		K f		K f
Interese:		Interese:			
pentru depuneri spre fructificare	81,159-88	dela imprumuturi ipotecare	34,764-54		
pentru fondul de binefaceri	633-30	" imprumuturi pe obligațiuni cu cavenți	23,842-53		
pentru fondul de pensii	582-73	" imprumuturi pe cambii	88,879-98		
Spese:		" imprumuturi în cont-curent	21,624-70		
salare și bani de cuartir	9,577-10	efecte	8,087-30		
imprimare, registre, porto diverse	4,935-68	Chirii	2,585-93		
marce de prezență	1,245—	Provizii și altele venite	3,720-17		
Dare:					
directă	4,112-69				
10% după interesele la depuneri	8,115-99				
Amortizări:					
din casele institutului	500—				
din mobilier	272-08				
din pensiuni	925—				
Profit net	21,445-70				
	133,505-15				133,505-15

Săliște, în 31 Decembrie 1908.

Direcțiunea:

Dr. Nicolae Calefariu m. p., prezident. Dr. Nicolae Comșa m. p., vice-prezident. C. Herția m. p., șef-contabil.
Dumitru Roșca m. p., cassar. Dumitru Lăpădatu m. p., secretar. Petru I. Comșa m. p. Iacob Stelea m. p.
Bucur Comșa m. p. Ioan Bărsan m. p.
Ioșif Lissai m. p., revizor-expert al „Solidarității”.

Subsemnatul consiliu de inspecțiune am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Săliște, în 2 Martie 1909.

Nicolau Hențiu m. p., prezident. Ioan Banciu m. p. Ilie Hociota m. p. Constantin Criștiu m. p.